



**ЗАТВЕРДЖУЮ**

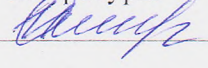
Декан гуманітарно-педагогічного факультету  
Неля ПОДЛЕВСЬКА  
01 вересня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

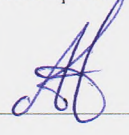
|                                   |                                                                 |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Галузь знань                      | 01 Освіта / Педагогіка                                          |
| Спеціальність                     | 014 Середня освіта                                              |
| Предметна спеціальність           | 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)            |
| Додаткова предметна спеціальність | 014.01 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) |
| Рівень вищої освіти               | перший (бакалаврський)                                          |
| Освітньо-професійна програма      | Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)  |
| Обсяг дисципліни                  | 4 кредити ЄКТС                                                  |
| Шифр дисципліни                   | ОПП.02                                                          |
| Мова навчання                     | українська                                                      |
| Статус дисципліни                 | обов'язкова (цикл професійної підготовки)                       |
| Факультет                         | гуманітарно-педагогічний                                        |
| Кафедра                           | української філології                                           |

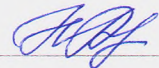
| Форма здобуття освіти | Курс | Семестр | Загальний обсяг |        | Кількість годин   |        |                    |                   |                     |                               | Курсовий проєкт* | Курсова робота | Форма семестрового контролю |       |
|-----------------------|------|---------|-----------------|--------|-------------------|--------|--------------------|-------------------|---------------------|-------------------------------|------------------|----------------|-----------------------------|-------|
|                       |      |         |                 |        | Аудиторні заняття |        |                    |                   |                     | Самостійна робота, у т.ч. ІРС |                  |                | Залік                       | Іспит |
|                       |      |         | Кредити ЄКТС    | Години | Разом             | Лекції | Лабораторні роботи | Практичні заняття | Семінарські заняття |                               |                  |                |                             |       |
| Д                     | 2    | 3       | 4               | 120    | 50                | 32     |                    | 18                |                     | 70                            |                  |                |                             | +     |

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)» за спеціальністю 014.01 Середня освіта. Українська мова і література.

Програму склала  к.філол.н. Інна ПРИЙМАК

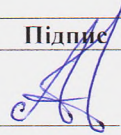
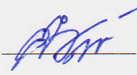
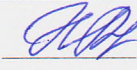
Схвалено на засіданні кафедри української філології  
Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завкафедри української філології  Анатолій ЯНЧИШИН

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету  
Голова вченої ради факультету  Неля ПОДЛЕВСЬКА

**Хмельницький – 2025**

## 2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

| Посада                                                           | Назва факультету                   | Підпис                                                                              | Ініціали, прізвище |
|------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Завідувач кафедри української філології, канд. філол. наук, доц. | Гуманітарно-педагогічний факультет |  | Анатолій ЯНЧИШИН   |
| Гарант освітньо-професійної програми, канд. філол. наук, доц.    | Гуманітарно-педагогічний факультет |  | Оксана ЮЩИШИНА     |
| Декан                                                            | Гуманітарно-педагогічний факультет |  | Неля ПОДЛЕВСЬКА    |

### 3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна „Історія української літератури. I половина XIX ст.” є важливою складовою частиною підготовки фахівців з курсу „Історія української літератури”.

**Пререквізити** – ОЗП 03 Вступ до літературознавства, ОЗП 08. Сучасний літературний процес ОПП 02. Історія української літератури, ОПП.01 Історія зарубіжної літератури.

**Постреквізити** – ОПП 02 Історія української літератури, ОПП 01 Історія зарубіжної літератури; ОПП 03. Курсова робота з української літератури та методики її навчання; ОПП 08. Література рідного краю; ОПП13. Теорія літератури і літературна критика; ОПП 14 Дитяча література; Атестаційний іспит з української мови та літератури.

Відповідно до **ОПП** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

#### **компетентності.**

**ІК** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері середньої освіти.

**ЗК3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

**ЗК5.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

**ЗК7.** Здатність працювати в команді.

**ЗК8.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

**ЗК9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

**ЗК10.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

**ЗК17.** Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах 7 євроінтеграційних процесів.

**ФК1.** Здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності.

**ФК5.** Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів.

**ФК10.** Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

**ФК11.** Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси.

**ФК12.** Здатність використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання.

#### **програми результати навчання.**

**ПРН1.** Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

**ПРН2.** Вільно спілкуватися державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою.

**ПРН10.** Використовувати міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей.

**ПРН14.** Володіти методиками формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів.

**ПРН15.** Використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та для професійного розвитку, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси.

**ПРН18.** Дотримуватися академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.

**ПРН39.** Застосовувати різні види аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

**Мета дисципліни**– поглибити та розширити вміння студентів розуміти та усвідомлювати процес становлення та розвитку нової української літератури.

**Предмет дисципліни.** Літературний процес I половини XIX ст.: основні тенденції та закономірності розвитку

**Завдання дисципліни.** Надати студентам знання і практичні навички з засвоєння особливостей літературного процесу I половини XIX ст., новаторських показників розвитку письменства, творчого внеску літераторів.

**Результати навчання.** Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: повинен знати тексти творів періоду I половини XIX ст.; вміти визначати характер і напрям розвитку нової української літератури кінця XVIII – 60-х років XIX ст.; уміти аналізувати тексти творів періоду кінця XVIII – 60-х років XIX ст.; критично оцінювати наукові праці, присвячені ним.

### 4. Структура залікових кредитів дисципліни

| №<br>п/п | ТЕМИ                                                                                                                  | ДФН    |        |           |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|-----------|
|          |                                                                                                                       | лекції | практ. | Сам. роб. |
| 1.       | Тема 1. Становлення нової української літератури. Творчість І. П. Котляревського.                                     | 4      | 2      | 6         |
| 2.       | Тема 2. Літературні напрямки початку ХІХ ст. Бурлескно-травестійна поезія. Просвітительський реалізм. Сентименталізм. | 4      | 2      | 8         |
| 3.       | Тема 3. Художній світ українського романтизму.                                                                        | 2      | 2      | 8         |
| 4        | Тема 4. Культурно-літературне відродження в Західній Україні.                                                         | 2      | 2      | 8         |
| 5.       | Тема 5. Творчість Т. Г. Шевченка.                                                                                     | 6      | 2      | 8         |
| 6.       | Тема 6. Літературний рух 50-60 рр. ХІХ ст.                                                                            | 2      | 2      | 8         |
|          | 6.1. Творчість Марка Вовчка.                                                                                          | 2      | 2      | 8         |
|          | 6.2. Поетична творчість українських письменників 50-60 рр. ХІХ ст.                                                    | 4      | 2      | 8         |
|          | 6.3. Проза 50-60-х рр..Творчість А. Свидницького, П. Куліша, О. Стороженка                                            | 6      | 2      | 8         |
|          | <i>Загальна кількість годин:</i>                                                                                      | 32     | 18     | 70        |

## 5 Програма навчальної дисципліни

### 5.1 Зміст лекційного курсу

| № п/п | Перелік змістових модулів, тем лекцій, їх анотацій                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Кількість годин |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.    | <u>Лекція 1.</u> Становлення нової української літератури/ Особливості розвитку нової української літератури поч. XIXст. Поняття “нова українська література” Соціально-історичне, освітньо-наукове і літературно-мистецьке життя перших десятиліть XIXст. Періодизація нової української літератури. Шляхи розвитку літератури. Синкретизм стилів.<br>[1: 167-188; 2: 175-190; 3: 117-129; 4; 5: 28-45; 6: 15-54.]                                                                                                                                                                                    | 2               |
| 2.    | <u>Лекція 2.</u><br>І.П.Котляревський – зачинатель нової української літератури. Життєвий і творчий шлях письменника. “Енеїда” І.Котляревського – одне з найвищих досягнень світової бурлеско-травестійної літератури. Національна самобутність твору. Драматургія. “Наталка Полтавка”, “Москаль-чарівник”. Новаторство І.Котляревського у цьому жанрі. І.Котляревський українська культура.<br>[1: 190-197; 3: 134-140; 5: 55-67; 6: 65-80; 9, 16]                                                                                                                                                    | 2               |
| 3.    | <u>Лекція 3.</u> П.Гулак-Артемівський. Біографічні відомості. Літературна діяльність. Твори 1817-1827рр. Переклади. Оригінальні твори. Байки. Творчість 30-50-х рр.XIX ст. Балади. Значення творчості Гулака-Артемівського. Є.П.Гребінка. Життєвий шлях. Ранні літературні твори. Байки. Лірика. Поема “Богдан” – один з кращих творів Гребінки. Прозові твори. Збірники оповідань “Рассказы пирятинца”.<br>[1: 200-228; 3: 146-158; 5: 72-87; 6: 87-96; 11, 15, 18]                                                                                                                                   | 2               |
| 4.    | <u>Лекція 4.</u> Г.Ф.Квітка-Основ'яненко – перший український прозаїк. Життєвий і творчий шлях. Сентиментально – реалістичні твори. ”Маруся”, “Сердешна Оксана” Риси сентименталізму в творчості. Бурлеско-реалістичні оповідання Г. Квітки-Основ'яненка. Гумористично-сатиричні прозові твори. ”Соддатський портрет”, “Пархімове снідання”, “Мертвецький Великдень”, “Конотопська відьма”. Драматичні твори Квітки-Основ'яненка. Значення творчості.<br>[1: 190-197; 3: 151-155; 5: 55-67; 6: 83-88; 10]                                                                                              | 2               |
| 5.    | <u>Лекція 5.</u> Романтизм 20-40рр.XIXст. в українській літературі. Естетичні принципи романтизму. Специфіка художнього мислення письменників-романтиків. Літературно-естетичні школи романтизму. Особливості розвитку романтизму в Україні. Три періоди розвитку. Стилєві течії українського романтизму. Українська романтична балада. Жанрова специфіка балади. Мотиви й образи балад Боровиковського. Балади А. Метлинського. Художнє осмислення минулого в баладах М. Костомарова. Ранні балади Т. Шевченка. Традиції і новаторство<br>[1: 234-238; 3: 160-162; 5: 88-95; 6: 82-88;]               | 2               |
| 6.    | <u>Лекція 6.</u> Літературний процес в Західній Україні. Діяльність “Руської трійці” Альманах “Русалка Дністровая”. Художні пошуки карпатських українців: О.Духнович. А.Коцал, М.Лучкай, В.Довгович. М Шашкевич – зачинатель нової літератури на західноукраїнських землях. Поет, фольклорист, етнограф, громадський діяч І.Вагилевич. Учений-славист, поет, педагог Я Головацький<br>[1: 190-197; 3: 164-166; 5: 68-76; 6: 65-80; 13, 14 ]                                                                                                                                                            | 2               |
| 7.    | <u>Лекція 7.</u> Т.Г.Шевченко – основоположник нової української літератури. Дитячі і юнацькі роки поета. Петербурзький період життя і творчості. “Кобзар” 1840р. Лірика раннього періоду: “Думи мої, думи”, “Перебендя”, “На вічну пам'ять Котляревському”, “До Основ'яненка”, “Вітре буйний, втре буйний”, “Думка”. Балади: “Причинна”, “Тополя”, “Утоплена”. Соціально-побутові поеми: “Катерина”, “Мар'яна-черниця”, “Слепая”. Історичні поеми. “Іван Підкова”, “Тарасова ніч”, “Гайдамаки”, “Гамалія”. Драматичні твори. “Назар Стодоля”.<br>1: 190-197; 3: 164-166; 5: 68-76; 6: 65-80; 13, 14 ] | 2               |
| 8.    | <u>Лекція 8.</u> Творчість 1843-1847рр. (період „трьох літ”) Перша подорож на Україну “Гризна”. Лірика періоду “трьох літ”. “Три літа”, “Чигирине, Чигирине”, “Давидові псалми”, “Минають дні, минають ночі”, “Заповіт”. Сатиричні твори. “Сон”, “Кавказ”, “І мертвим, і живим”. Твори на історичну тему “Єретик”, “Великий льох”. Соціально – побутові поеми “Сова”, “Наймичка”, “Відьма”.                                                                                                                                                                                                            | 2               |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |           |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|     | [1: 200-217; 2: 344-348; 3: 158-170; 5: 92-143; 6: 98-152; 15: 167-188; 21]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |           |
| 9.  | <u>Лекція 9.</u> Творчість 1847-1857рр.Творчість 1857-1861рр.<br>Арешт. Цикл поезій „В казематі.” На засланні. Лірика цього періоду. ”Думи мої,думи мої”,”Захлявна книжка”, ”І виріс я на чужині”, ”Якби ви знали панічі”. Соціально-побутові поеми. ”Марина”, ”Княжна”, ”Варнак”. Проза.<br>Повернення із заслання. Лірика останнього періоду. Поеми ”Неофіти”, ”Юродивий”. Повернення в столицю. Останні роки життя Т.Г.Шевченка.<br>Особливості стилю Т. Шевченка. Роль і місце творчості в українській літературі. Т. Шевченко і європейський літературний процес. | 2         |
| 10. | <u>Лекція 11.</u> Загальна характеристика літературного процесу 50-60-х рр. XIX ст. Розвиток науково-теоретичної думки. Період видання та альманахи: ”Хата”, ”Вечорниці”, ”Мета”, ”Русалка”, ”Нива”.<br>[1: 234-241; 2: 357-364; 3: 178-182; 5: 163-182; 6: 174-213; 19]                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2         |
| 11. | <u>Лекція 12.</u> Життєвий і творчий шлях письменниці. Особливості стилю. Проза Марка Вовчка. ”Народні оповідання”. тематика і проблематика. Проза Марка Вовчка. Повісті й романи. ”Інститутка” – перший зразок соціальної повісті в українській літературі<br>[1: 244-267; 2: 365-389; 3: 187-196; 5: 191-243; 6: 220-257;22; 23]                                                                                                                                                                                                                                     | 2         |
| 12. | <u>Лекція 13.</u> Поетична творчість українських письменників 50-60-х рр. XIX ст. Леонід Глібов. Життєвий і творчий шлях.<br>[1: 273-314; 2: 395-436; 3: 201-254; 5: 250-278; 6: 263-296; 20]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2         |
| 13. | <u>Лекція 14.</u><br>Степан Руданський. Особливості художнього методу. Оргінальність співомовок. Історична тема у творчості.<br>[1: 316-356; 2: 441-478 ; 3: 263-279; 5: 286-338; 6: 314-367; 20]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |           |
| 14. | <u>Лекція 15.</u> Анатолій Свидницький.Рання творчість письменника. Фольклорно-етнографічні нариси Свидницького. Прозова спадщина А.Свидницького.”Люборацька”<br>Проблематика твору, система образів, своєрідність стилю<br>[1: 362-368; 2: 442-467; 3: 256-267; 5: 280-315; 6: 375-416; 7: 314-318; 20]                                                                                                                                                                                                                                                               | 2         |
| 15. | <u>Лекція 16.</u> Пантелеймон Куліш. .Поетична творчість Куліша. Літературна і громадська діяльність. Історичні романи П. Куліша. ”Чорна рада”. Особливості композиції роману, мова і стиль<br>[1: 368-375; 2: 467-458; 3: 256-267; 5: 280-315; 6: 375-416; 7: 318-324; 20]                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2         |
| 16. | <u>Лекція 17.</u> Олекса Стороженко. ”Українські оповідання”. Їх тематика, образи, особливості композиції. Легендарно-поетична основа повісті ”Марко Проклятий”.<br>[1: 368-375; 2: 467-458; 3: 256-267; 5: 280-315; 6: 375-416; 7: 318-324; 20]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2         |
|     | <b>Загальна кількість годин</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>32</b> |

## 5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

| № п/п | Перелік змістових модулів, теми практичних занять, зміст практичних занять                                                                                                                                                                                                                | Кількість годин |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.    | <u>Заняття 1.</u> Поема І. Котляревського ”Енеїда” як перший твір нової української літератури. Жанр прозаїчного твору. Сюжет. Образи поеми і особливості їх творення.Байкарська творчість П. Гулака-Артемівського та Є. Гребінки.<br>[1: 190-197; 3: 134-140; 5: 55-67; 6: 65-80; 9, 16] | 2               |
| 2.    | <u>Заняття 2.</u> Становлення української прози. Сентименталізм в творчості українських письменників. Прозові твори Г.Квітки-Основ’яненка.<br>[1: 234-238; 3: 160- 162; 5: 88-95; 6: 82-88;]                                                                                              | 2               |
| 3.    | <u>Заняття 3.</u> Поети-романтики початку XIXст. Романтизм в українській літературі. Основні періоди розвитку романтизму в Україні. Балада як літературний жанр.<br>[1: 190-197; 3: 164-166; 5: 68-76; 6: 65-80;13, 14 ]                                                                  | 2               |
| 4.    | <u>Заняття 4.</u> Т.Г.Шевченко. Творчість раннього періоду. Творчість періоду ”трьох літ”, заслання.<br>[1: 273-314; 2: 395-436; 3: 201-254; 5: 250-278; 6: 263-296; 20]                                                                                                                  | 2               |
| 5.    | <u>Заняття 5</u> Прозова спадщина Марка Вовчка. ”Народні оповідання”, ”Інститутка” – яскравий зразок реалістичної повісті.                                                                                                                                                                | 2               |

|                           |                                                                                                                                                                                                                             |    |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                           | [1: 316-356; 2: 441-478; 3: 263-279; 5: 286-338; 6: 314-367; 20]                                                                                                                                                            |    |
| 6.                        | Заняття 6. Байкарська творчість Леоніда Глібова. Жанрова різноманітність творчості Степана Руданського.<br>[3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16]                                                                            | 2  |
| 7.                        | Заняття 7. Проза А.Свидницького. Роман “Люборацькі”. Проблематика роману, особливості композицій, система образів.<br>[1: 316-356; 2: 441-478; 3: 263-279; 5: 286-338; 6: 314-367; 20]                                      | 2  |
| 8.                        | Заняття 8. Творчість П. Куліша<br>Історичний роман П.Куліша “Чорна рада”. Джерела написання роману.<br>[1: 316-356; 2: 441-478; 3: 263-279; 5: 286-338; 6: 314-367; 20]                                                     | 2  |
| 9.                        | Заняття 9.<br>Літературна спадщина О.Стороженка. “Українські оповідання”. Легендарно-історична основа повісті Стороженка “Марко Прохлятий”.<br>[1: 362-368; 2: 442-467; 3: 256-267; 5: 280-315; 6: 375-416; 7: 314-318; 20] | 2  |
| Загальна кількість годин: |                                                                                                                                                                                                                             | 18 |

### 5.3. Зміст самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних домашніх завдань, підготовці до їх презентації і обговорення, у виконанні тестових завдань за теоретичним матеріалом у Moodle тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання.

| № п/п | Перелік змістових модулів, теми практичних занять, зміст самостійної роботи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Обсяг годин |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1.    | <b>Тема 1.</b> Становлення нової української літератури. Творчість І. П. Котляревського<br><u>1.</u> Підготовка до практичного заняття за темою 1.<br>1.1. Опрацювання літератури.<br>1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій.<br>1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури.<br>2. Читання художніх текстів.<br>2.1. І. П. Котляревський „Енеїда”, „Наталка-полтавка”, „Москаль-чарівник”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 6           |
|       | <b>Тема 2.</b> Літературні напрямки початку ХІХ ст. Бурлеско-травестійна поезія. Просвітительський реалізм.<br>Творчість Г. Квітки-Основ'яненка.<br><u>1.</u> Підготовка до практичного заняття за темою 2.<br>1.1. Опрацювання літератури.<br>1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій.<br>2.1. Читання художніх текстів. Г. Ф Квітка-Основ'яненко „Маруся”, „Сватання на Гончарівці”, „Сердешна Оксана”, „Козир-дівка”, „Конотопська відьма”, „Салдацький патрет”, „Щира любов”, „Перекотиполе”, „Мертвецький Великдень”.<br>Творчість П. Гулака-Артемівського і Є. Гребінки<br>1. Підготовка до практичного заняття за темою 2.<br>1.1. Опрацювання літератури.<br>1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій.<br>1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури.<br>2. Читання художніх текстів.<br>2.1. Гулак-Артемівський – байки та поезії. Є. Гребінка – поезії, „Нежинський полковник”<br>3. Підготовка до тестового контролю матеріалу. | 8           |
| 3.    | <b>Тема 3.</b> Художній світ українського романтизму<br>1. Підготовка до практичного заняття за темою 3.<br>1.1. Опрацювання літератури.<br>1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій.<br>2. Читання художніх текстів.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 8           |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|    | 2.1 Боровиковський – балади „Маруся”, „Чарівниця”, „Відьма”, „Вивідка”.<br>2.2. А. Метлинський – поезії, балади.<br>2.3. М. Костомаров – поезії, драматичні твори: „Сава Чалий”, „Переяславська ніч.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
| 4. | <b>Тема 4.</b> Культурно-літературне відродження в Західній Україні.<br>1. Підготовка до практичного заняття за темою 4.<br>1.1. Опрацювання літератури.<br>1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій.<br>2. Читання художніх текстів.<br>2.1. Альманах „Русалка Дністровая”.<br>2.2. М. Шашкевич – поезії, поема „Олена”.<br>2.3. І. Вагилевич – балади „Жулин і Калина”, „Медея”,<br>2.4. Я. Головацький – лірика..<br>3. Підготовка до тестового контролю матеріалу.                                                                            | 8  |
| 5. | <b>Тема 5.</b> Літературний рух 40-х рр. XIX ст. Діяльність Кирило-Мефодіївського товариства. Творчість Т. Шевченка.<br>1. Підготовка до практичного заняття за темами 5, 6.<br>1.1. Опрацювання літератури.<br>1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій.<br>2. Читання художніх текстів.<br>2.1. Т. Г. Шевченко „Кобзар”, „Назар Стодоля”, „Княгиня”.<br>2.2 Вивчення віршів напам’ять: „Причинна”, „Сон”, „Кавказ”, „І мертвим, і живим...”, „Гайдаки” (Уривки з поеми).<br>3. Виконання ІДЗ.<br>4. Підготовка до тестового контролю матеріалу. | 8  |
| 6  | <b>Тема 6.</b> Літературний рух 50-60 рр. XIX ст.<br>1. Підготовка до практичного заняття за темами 5, 6.<br>1.1. Опрацювання літератури.<br>1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій.<br>2. Читання художніх текстів.<br>2.1. Марка Вовчка. „Народні оповідання”, „Інститутка”.<br>2.2 Проза А.Свидницького. Роман „Люборацькі”. Історичний роман П.Куліша „Чорна рада”. О.Стороженко „Українські оповідання”. „Марко Проклятий”.<br>2. Підготовка до підсумкового контролю.                                                                     | 32 |
|    | <b>Загальна кількість годин:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 70 |

#### 6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультавання), практичні (інструктування), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

#### 7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (виконання практичних завдань; участь у обговоренні індивідуальних домашніх завдань);

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи суму балів, нижчу за 60 відсотків від максимального бала, вважається таким, що має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

#### 8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов’язковим. За об’єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових

компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (опанування теоретичного матеріалу з теми, активна робота на занятті).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без правомірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://7eminar.ua/>, <https://seminar.expertus.com.ua/>, <https://sys2biz.com.ua/seminars/>, <https://finacademy.net/ua/webinars>, <https://www.coursera.org/>, <https://prometheus.org.ua/>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у «Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ»).

## 9. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її робочою програмою, кожен здобувач денної і заочної форм здобуття освіти може набрати до 100 балів. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного контролю набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

### Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у третьому семестрі

| Контрольні заходи                                           |       |        |         | Аудиторна робота                                 |       | Самостійна робота |     | Семестро-вий контроль | Разом      |
|-------------------------------------------------------------|-------|--------|---------|--------------------------------------------------|-------|-------------------|-----|-----------------------|------------|
| Третій семестр                                              |       |        |         |                                                  |       |                   |     |                       | Сума балів |
| Тестовий контроль:                                          |       |        |         | Практичні заняття (мінімум – 2 контрольні точки) |       | ІДЗ*              |     | Іспит                 |            |
| Т 1-4                                                       | Т 5-8 | Т 9-12 | Т 13-16 | Т*1-5                                            | Т6-15 | Т3                | Т.5 |                       |            |
| Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум) |       |        |         |                                                  |       |                   |     |                       |            |
| 6-10                                                        | 6-10  | 6-10   | 6-10    | 3-5                                              | 3-5   | 3-5               | 3-5 | 24-40                 | 60-100**   |
| 24-40                                                       |       |        |         | 6-10                                             |       | 6-10              |     | 24-40                 |            |

**Примітка:** ІДЗ\* – індивідуальне домашнє завдання; Т\* – тема навчальної дисципліни;

\*\*За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений

викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

#### Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом літературознавчою; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

**Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**

| Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей | Узагальнений зміст критерія оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Відмінно (високий)                                                                     | Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє заповнювати форми звітності, аналізувати їх на помилки та виправляти їх, шукати взаємозв'язки між формами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>помилки</i> . |
| Добре (середній)                                                                       | Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .                                                                                                                                                                                                                                           |
| Задовільно (достатній)                                                                 | Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.              |
| Незадовільно (недостатній)                                                             | Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за його виконання.

#### Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 10.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

**Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання**

|                                 |      |       |       |       |       |        |
|---------------------------------|------|-------|-------|-------|-------|--------|
| Кількість правильних відповідей | 1-13 | 14-16 | 17-18 | 19-20 | 21-22 | 23-25  |
| Відсоток правильних відповідей  | 0-59 | 60-65 | 66-72 | 73-82 | 83-89 | 90-100 |
| Кількість отриманих балів       | 0    | 6     | 7     | 8     | 9     | 10     |

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

**При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.**

**Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)**

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

**Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)**

| Види завдань           | Для кожного окремого виду завдань        |                                                   |                                       |
|------------------------|------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------|
|                        | Мінімальний (достатній) бал (задовільно) | Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре) | Максимальний (високий) бал (відмінно) |
| Теоретичне питання № 1 | 6                                        | 8                                                 | 10                                    |
| Теоретичне питання № 2 | 6                                        | 8                                                 | 10                                    |
| Практичне завдання     | 12                                       | 16                                                | 20                                    |
| <b>Разом:</b>          | <b>24</b>                                | <b>32</b>                                         | <b>40</b>                             |

**Примітка.** \*Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

**Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС**

| Оцінка ЄКТС | Рейтингова шкала балів | Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни) |                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|             |                        | Залік                                                                                                                        | Іспит/диференційований залік                                                                                                                                                                                                  |
| A           | 90-100                 | Зараховано                                                                                                                   | <b>Відмінно/Excellent</b> – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом |
| B           | 83-89                  |                                                                                                                              | <b>Добре/Good</b> – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом                  |
| C           | 73-82                  |                                                                                                                              | <b>Задовільно/Satisfactory</b> – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни                                                        |
| D           | 66-72                  |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                               |
| E           | 60-65                  |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                               |
| FX          | 40-59                  | Незараховано                                                                                                                 | <b>Незадовільно/Fail</b> – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом         |
| F           | 0-39                   |                                                                                                                              | <b>Незадовільно/Fail</b> – Результати навчання відсутні                                                                                                                                                                       |

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

## 11.ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАНЬ

1. .Шляхи розвитку української літератури поч. XIX ст.
2. .Особливості соціально-історичного, освітньо-наукового і літературно-мистецького життя перших десятиліть XIXст. в Україні.
3. .Періодизація нової української літератури.
4. .Шляхи розвитку літератури. Синкретизм стилів.
5. .Життєвий та творчий шлях І.Котляревського.
6. .”Енеїда” Котляревського. Жанр твору, традиції й новаторство. Побутово етнографічні картини.
7. .Сюжет “Енеїди”. Образи твору, особливості їх творення.
8. .Національна самобутність “Енеїди”. Сатиричне зображення дійсності в поемі. Значення твору.
9. .”Наталка–Полтавка” І. Котляревського – перший драматичний твір в українській літературі. Сюжет твору. Система образів. місце твору в українській. культурі.
10. .Новаторство Котляревського у жанрі драматургії.
11. .Бурлескно –травестійна поезія поч. XIXст. Загальний огляд.
12. .Літературна діяльність Гулака - Артемовського. Оригінальні твори. Байки.
13. .Балади Гулака – Артеміївського. Значення творчості. внесок письменника у становлення української літератури.
14. Загальна характеристика гумористично-сатиричних прозових творів Квітки – Основ’яненка.
15. .Конотопська відьма”. Сюжет. Особливості композиції. Проблематика.
16. .Сентиментально – реалістичні твори. Новаторство Квітки – Основ’яненка у становленні цього напрямку.
17. .”Маруся” – перший прозовий твір українською мовою. Моралізаторсько – дидактичне спрямування повісті.
18. .Поетичні твори Є.Гребінки. Жанрове розмаїття. Тематика.
19. .Прозові твори Є. Гребінки. Збірка оповідань “Рассказы пирятинца”.
20. .Передумови виникнення романтизму та його особливості.
21. .І.Періоди розвитку українського романтизму.
22. .Балади Боровиковського. Їх романтичне спрямування.
23. .Поетична творчість А.Метлинського.
24. .Драматичні твори М.Костомарова. «Сава Чалий», «Переяславська ніч».
25. .Поетична творчість М.Костомарова. внесок письменника у становлення української романтичної поезії.
26. .Поети –романтики в українській літературі початкуXIXст. Харківська школа.
27. .Зародження літературного руху в Галичині. Діяльність «Руської трійці».
28. .Альманах «Русалка Днісова». Тематика. Будова. Художня своєрідність.
29. .Драматургія Квітки-Основ’яненка: “Сватання на Гончарівці” “Шельменко-денщик”. Тематика, проблематика, особливості стилю.
30. .М.Шашкевич – зачинатель нової української на західноєвропейських землях.
31. .Поетична, етнографо – фольклорна, громадська діяльність І Вагилевича.
32. .Поетична та педагогічна діяльність Я.Головацького.
33. .Загальна характеристика літературного руху 40-хрр.XIXст.
34. .Діяльність Кирило – Мефодіївського братства. Розвиток культури на Україні.
35. .Становлення і розвиток літературно – теоретичної думки в Україні у 40-хрр.XIX ст.
36. .Українське письменство передшєвченківської доби в системі європейської літератур.
37. .Петербурзький період життя і творчості Т.Г.Шевченка. ”Кобзар” 1840р.Напам’ять.
38. .Особливості лірики раннього періоду життя і творчості Т.Г.Шевченка. 39.Балади Т.Г.Шевченка. Риси романтизму в них. Напам’ять.
39. .Соціально – побутові поеми. “Катерина”, “Мар’яна - черниця”, “Слепая”. Тематика. Особливості композиції.
40. .Історичні поеми “Іван Підкова”, “Тарасова ніч”, “Гамалія”.
41. .Поема “Гайдамаки”. Система образів твору. Особливості композиції.
42. .Драматичні твори Т.Г.Шевченка “Назар Стодоля”.
43. .Лірика періоду “трьох літ”. Основні мотиви. Прочитати напам’ять.
44. .”Сон”(“У всякого своя доля...” ) – сатиричне викриття російського самодержавства. Уривок напам’ять.
45. .”Кавказ”. Реалістичне відображення дійсності. Осуд шовіністичної політики Російської імперії. Уривок напам’ять.
46. .Послання “І мертвим, і живим ...”.Проблематика поеми. Актуальність в сьогоденні. Уривок напам’ять.
47. .Зображення історичних подій в поемі “Єретик”, містерії “Великий льох”.
48. .Тема материнства у поемах “Сова”, “Наймичка”, “Відьма”.
49. .0.Цикл поезій “В казематі”. Основні мотиви, тематика, проблематика.. Прочитати напам’ять.
50. .Лірика Т.Г.Шевченка періоду заслання. Мотиви туги за рідною землею в поезіях: “Думи мої, думи мої”, “І виріс я на чужині”, “Якби ви знали паничі”.
51. .Прочитати напам’ять.
52. .Тема жіночої неволі у поемах Шевченка періоду заслання: “Марина”, “Княжна”.

53. Поеми “Варнак”, “Іржавець”. Патріотичне спрямування творів. особливості стилю.
54. .Алегоричність поем Т.Г.Шевченка “Неофіти”, “Юродивий”.
55. .Лірика останніх років життя Т.Г.Шевченка. Прочитати напам’ять.
56. .Значення творчості Т.Г.Шевченка в історії української і світової літератур.
57. Загальна характеристика літературного процесу 50-60 рр. XIX ст. Суспільно-політичні умови розвитку суспільства.
58. Зародження і становлення критичного реалізму в середині XIX ст.
59. Поетична творчість письменників 50-60 рр. XIX ст. Загальний огляд.
60. Загальна характеристика прози літературного процесу 50-60 рр. XIX ст.
61. Наукове і культурне життя України в середині XIX ст.
62. Періодичні видання і альманахи 50-60 рр. XIX ст.
63. Журнал «Основа». Його значення в розвитку літератури, науки, критичної думки.
64. Шляхи розвитку літератури 50-60 рр. XIX ст.
65. Марко Вовчок. Загальний огляд життя і творчості. Громадська діяльність письменниці.
66. «Народні оповідання» М. Вовчка. Традиції і новаторство. Проблематика.
67. «Народні оповідання» М. Вовчка. Соціальне спрямування. Актуальність та гострота проблематики.
68. Повість М.Вовчка “Інститутка”. Своєрідність жанру. Особливості композиції. Система образів.
69. Загальний огляд прози М.Вовчка. Художня своєрідність прозової спадщини письменниці.
70. Вплив творчості Марка Вовчка на подальший розвиток української прози.
71. Педагогічна, громадська, літературна діяльність Л.Глібова.
72. Байки Л.Глібова. Традиційність і новаторство байок.
73. Проблематика і художня своєрідність байок Глібова. соціальне спрямування творів.
74. .Лірика Л.Глібова. Фольклорна першооснова поезій. Мотиви й образи.
75. Твори Л.Глібова для дітей. Жанрова різноманітність.
76. Громадсько-літературна діяльність Руданського. Рання творчість поета.
77. Балади С.Руданського. Мотиви й образи. Громадянська лірика поета.
78. Особливості художнього методу С.Руданського. Оригінальність співомовок.
79. Фольклорна і художня діяльність Свидницького. Рання творчість. Особливості поетичних творів письменника.
80. Роман А.Свидницького “Люборацькі”. Проблематика твору. Система образів. Особливості стилю.
81. Творчість А.Свидницького останніх років життя. Тематика і художня своєрідність.
82. Літературна і громадська діяльність Куліша. Багатогранність і суперечливість світогляду письменника.
83. Особливості раннього періоду творчості П.Куліша.
84. Історичний роман-хроніка П.Куліша “Чорна рада”. Особливості композиції і стилю.
85. Роман-хроніка П.Куліша “Чорна рада”. Проблематика твору. Система образів.
86. Поетична творчість П.Куліша. Особливості і художня своєрідність лірики.
87. Наукова діяльність П.Куліша. Внесок письменника в розвиток української літературно-критичної думки.
88. “Українські оповідання” О.Стороженка. Тематика. Образи. Особливості композиції.
89. Цикл оповідань О.Стороженка “З народних уст”. Особливості мови і стилю.
90. Повість О.Стороженка “Марко Проклятий”. Фольклорно-поетична основа повісті.
91. Внесок О.Стороженка в розвиток української літератури.

## **12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Навчальний процес з дисципліни «Історія української літератури I половини XIX ст. » повністю і в достатній кількості забезпечені необхідними навчально-методичними матеріалами.

Приймак І. В. Історія української літератури I половини XIX ст.: методичні рекомендації до практичних занять. Хмельницький, ХНУ, 2025. 38 с.

## **13. Рекомендована література:**

### **Основна**

1. Возняк М. С. Історія Української літератури. 2-ге видання, виправлене. Львів: Світ, 2012, 871 с.
2. Історія української літератури XIX століття. У 2 книгах. Книга 1. К.:Либідь, 2005, 656 с.
3. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. – Кн. 1. Перші десятиріччя XIX ст./ За ред. Яценка – К.: Либідь, 1995.
4. Історія української літератури (перші десятиріччя XIX століття) / За ред. Хропка П.П. – К., 1992.
5. Чижевський Д. Історія української літератури. – К., 2003. 326.

### **Додаткова література.**

1. Антофійчук В. Нова українська література: Кінець XVIII–перші десятиріччя XIX століття. Чернівці, 2009. 600 с.
2. Антологія української поезії другої половини XX ст. К.: Гранослов, 2000. 788 с.
3. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: Імператив України. Історіо- і національно-соціологічна парадигма. К., 2004.
4. Бовсунівська Т. В. Українська бурлескно-травестійна література першої половини XIX століття: (в аспекті функціонування комічного). К., 2006. 178с.

5. Бондар М. Довкола Григорія Квітки-Основ'яненка: твори українських прозаїків 30-х – початку 40-х років XIX ст. / *Слово і час*. 2017 № 3. С. 49–61.; № 4. С. 29–40.
6. Боронь О. Творчість Г. Квітки-Основ'яненка як претекст Шевченкових повістей/ *Слово і Час*. 2011. № 5. С. 55–64.
7. Борзенко О. Сентиментальна «провінція»: Нова українська література на етапі становлення. Харків, 2006.
8. Вільна Я.В. Історико-літературний феномен критичної інтерпретації творчості Г. Квітки-Основ'яненка. К.: Альтерпрес, 2005. 300 с.
9. Возняк М. С. Історія Української літератури. 2-ге видання, виправлене. Львів: Світ, 2012, 871 с.
10. Горболіс Л. Григорій Квітка-Основ'яненко – письменник та історик українського театру./ *Слобожанський науковий вісник*. Серія: Філологія. 2024. № 5. С. 49–53.
11. Гундорова Т. Перевернений Рим, або «Енеїда» Котляревського / *Сучасність*, 2000, № 4. С. 120–134;
12. Гундорова Т. «Малоросійський маскарад»: колоніальний дискурс в «Енеїді» Котляревського та навколо неї / *На щедрий вечір: Збірник на пошану Євгена Сверстюка*. Луцьк, 2004. С. 41–65.
13. Гундорова Т. «Котляревщина»: колоніальний кітч / *Кітч і література. Травестії*. К., 2008. С. 92–122.
14. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість К., 2008.
15. Євмененко О.В., Мельничук І. В. Історія української літератури I половини XIX ст. : навчальний посібник. Київ : МДУ, 2024. 135 с.
16. Єременко О. Українська балада XIX ст.: Історія жанру. Суми, 2004.
17. Задорожна Л. Євген Гребінка. Літературна постать. К. : Твім інтер, 2000. 160 с.
18. Задорожна Л. Історія української літератури кінця XVIII – 60-х років XIX століття. К.: ВПЦ Київський університет, 2004. 456 с.
19. Зеров М. Нове українське письменство // Українське письменство. К., 2003.
20. Іванишин П.В. Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є.Маланюка, Л. Костенко : монографія К. : Академвидав, 2008.
21. Історія української літератури XIX століття. У 2 книгах. Книга 1. К.:Либідь, 2005, 656 с.
22. Калантаєвська Г. П. Українська література XIX століття : навчальний посібник Суми : Сумський державний університет, 2016. – 237 с.
23. Козак С. Українська змова і месіанізм: Кирило-Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.
24. Козак С. Український преромантизм (джерела, зумовлення, контексти, витоки). Варшава, 2003.
25. Лімборський І. Творчість Григорія Квітки-Основ'яненка: Генеза художньої свідомості, європейський контекст, поетика. Черкаси: Брама Україна, 2007. 107 с.
26. Лімборський І. Творчість Івана Котляревського. Авторська індивідуальність, європейські паралелі, порівняльна поетика. Черкаси : Брама Україна, 2010. 96 с.
27. Лімборський І. Сентименталізм в українській літературі. Черкаси: Брама-Україна, 2009. 148 с.
28. Макар Р. «Енеїда» як метаморфоза музею / *Українська правда*. 2017. 9 жовтн.
29. Нахлік Є. Бурлеско-травестійні коди «Енеїди» І. Котляревського / *Дивослово*, 2019. № 9. С. 46–55; № 10. С. 49–56.
30. Неборак В. В. Перечитана «Енеїда»: Спроба сенсового прочитання «Енеїди» Івана Котляревського на тлі зіставлення її з «Енеїдою» Вергілія. Львів, 2001.
31. Поліщук Я.О. Література як геокультурний проект: монографія. К. : Академвидав, 2008. 304 с.
32. Скринник М. Наративні практики української ідентичності : доба Романтизму. Львів, 2007. 367 с.
33. Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка. К., 2000.
34. Смілянська В. Л. Структура і смисл: Спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Т. Шевченка. Монографія. К.: Вища школа, 2000.
35. Ткачук М. Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурси. Суми, 2009. 215 с.
36. Ушкалов Л. Григорій Квітка-Основ'яненко. Х.: Фоліо, 2012. 120 с.
37. Ушкалов, Л. В. Григорій+Анна. Історія про вічну любов. / *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 12. С. 38–39.
- 38. Ятищук О. Григорій Федорович Квітка-Основ'яненко в духовній історії України. Тернопіль: ТДПУ, 2003. 176 с.**

#### 1. 14. Інформаційні ресурси

2. Модульне середовище Хмельницького національного університету (Кафедра української філології). Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnpu.edu.ua/course/view.php?id=9193>
3. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: [http://lib.khmnpu.edu.ua/asp/php\\_f/p1age\\_lib.php](http://lib.khmnpu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php)
4. Інституційний репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnpu.edu.ua/jspui/?locale=uk>